

ឥទ្ធិពលបណ្តាញសង្គមលើយុវជនខ្មែរ

ដោយ : លោកស្រីបណ្ឌិត ជា វណ្ណៈ

ប្រធាននាយកដ្ឋានធម្មសាស្ត្រ ចរិយាសាស្ត្រនិងយេនឌ័រ
វិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម
រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

សេចក្តីផ្តើម

ក្នុងសម័យបច្ចុប្បន្ន បណ្តាញសង្គម (Social Media) ដូចជា ហ្វេសប៊ុក (Facebook), តិកតុក (TikTok), អ៊ីនស្តាក្រាម (Instagram), តេឡេក្រាម (Telegram), យូធូប (YouTube) .. បានក្លាយជាផ្នែកមួយនៃជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់យុវជនខ្មែរ ពោលគឺយើងអាចនិយាយបានថា វាជាឧបករណ៍ទំនាក់ទំនងដ៏សំខាន់មួយដែលយុវជនខ្មែរជាច្រើនប្រើប្រាស់ជារៀងរាល់ថ្ងៃ និងជាវេទិកាដែលអនុញ្ញាតឱ្យយុវជនចែករំលែកនូវព័ត៌មាន បទពិសោធន៍ បង្ហាញអំពីទស្សនៈ ការយល់ឃើញ និងស្វែងរកចំណេះដឹងថ្មីៗ ដែលមានទាំងផ្នែកវិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមាន ហើយដែលពេលខ្លះ វាអាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សីលធម៌ ឥរិយាបថ និងទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណីខ្មែរផងដែរ។ ទោះយ៉ាងណាការប្រើប្រាស់បណ្តាញសង្គម

ដោយគ្មានការគ្រប់គ្រងឱ្យបានល្អ វានឹងអាចបណ្តាលឱ្យមានផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់សីលធម៌ និងអត្តចរិតរបស់យុវជនផងដែរ។

១. ផ្នែកវិជ្ជមាននៃបណ្តាញសង្គម

បើតាមការសង្កេតជាទូទៅ បណ្តាញសង្គមដែលសព្វថ្ងៃស្ទើរតែត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយមនុស្សគ្រប់វ័យ ជាពិសេសយុវវ័យនោះ គឺមានចំណុចវិជ្ជមានដែលអាចជួយលើកស្ទួយចំណេះដឹងនិងចំណេះធ្វើក្នុងគ្រប់វិស័យ ទាំងសីលធម៌ វប្បធម៌ សាសនា សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងទាំងការអប់រំផងដែរដែលក្នុងនោះមានដូចជា៖

• ការផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹង និងព័ត៌មាន៖

បណ្តាញសង្គមបានចូលរួមបង្កើនចំណេះដឹង និងការយល់ដឹងពីសង្គម ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានបានរហ័ស ដោយ

អនុញ្ញាតឱ្យមនុស្សទទួលបានព័ត៌មានថ្មីៗ និងការចែករំលែកព័ត៌មានសង្គមបានយ៉ាង លឿន និងយ៉ាងទូលំទូលាយ ហើយយុវជន ក៏អាចពង្រីកចំណេះដឹងនិងពង្រឹងសមត្ថភាព បាន ដោយយុវជនអាចរៀនពីចំណេះនានា ពី វប្បធម៌ ពីសីលធម៌ ពីសាសនា និងគុណ តម្លៃជីវិតតាមរយៈគេហទំព័រ ឬគ្រូបង្រៀន តាមអ៊ីនធឺណិត។ ម្យ៉ាងវិញទៀតបណ្តាញ សង្គមក៏អាចជាវេទិកាដែលបង្ហាញអំពី សមត្ថភាពសរសេរ និងសមត្ថភាពបញ្ចេញ មតិយោបល់ ក៏ដូចជាការចែករំលែក ព័ត៌មាន ដោយយុវជនអាចចូលរួមក្នុងក្រុម ចំណង់ចំណូលចិត្តនិងសកម្មភាពសង្គម តាមអនឡាញ និងការបង្ហោះមតិយោបល់ យ៉ាងសុចរិតដែលអាចជួយបណ្តុះសីលធម៌ នៃការគោរពគ្នា។

. ជួយអភិវឌ្ឍការអប់រំ៖

គ្រូ ក៏ដូចជាអ្នកជំនាញ និងអ្នកសិក្សា អាចប្រើបណ្តាញសង្គមសម្រាប់ចែករំលែក ចំណេះដឹងតាម រយៈការសិក្សាអនឡាញ ដែលកំពុងតែពេញនិយមសម្រាប់អ្នកមិន សូវមានពេលវេលា ឬមធ្យោបាយគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការធ្វើដំណើរទៅបង្រៀន ឬទៅទៅរៀន

ដោយផ្ទាល់ ឬក៏នៅឆ្ងាយពីគ្នាដែលមានការ លំបាកឬឧបសគ្គដោយករណីប្រធានសក្តិ ករណីមានជំងឺធ្ងន់ ទឹកជំនន់ ហេតុការណ៍ ផ្សេងៗជាដើម ការបង្រៀនអនឡាញតាមប ណ្តាញសង្គមបានជួយសម្រួលដល់ផល វិបាកទាំងនោះបានច្រើន។

. ការចែករំលែកគំនិតល្អៗ៖

បណ្តាញសង្គមអាចជាវេទិកានាំយុវ ជនឱ្យបង្ហាញពីការចែករំលែកនូវគំនិត យោបល់ មតិល្អៗ គួបផ្សំនឹងការគោរព ការ ផ្តល់សេចក្តីអនុគ្រោះ និងសមត្ថភាពក្នុងការ គិតវិជ្ជមាន ហើយយុវជនក៏អាចទទួលបាន ព័ត៌មានថ្មីៗទាក់ទងនឹងសង្គម វប្បធម៌ និង ការអប់រំដែលទាក់ទងនឹងជីវភាពរស់នៅ ប្រចាំថ្ងៃ។

. ការចូលរួមក្នុងសង្គម៖

យុវជនអាចចូលរួមក្នុងសកម្មភាព នានារបស់សង្គមដែលមានគុណតម្លៃ ដូចជា ការធ្វើសប្បុរសធម៌ ការបរិច្ចាគនូវសម្ភារៈ ថវិកា ពេលវេលា កម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត ក្នុងការជួយគ្នា ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ តាមរ យៈប្រព័ន្ធបណ្តាញសង្គមបានរហ័ស ហើយ ក៏អាចជួយបង្កើនការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិ

មនុស្សនិងបញ្ហានានាដែលកើតមានឡើង ក្នុងសង្គម ក៏ដូចជានៅក្នុងពិភពលោក។

. ជួយបង្កើតសមត្ថភាពទំនាក់ទំនង និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ៖

បណ្តាញសង្គមនឹងដើរតួនាទីសំខាន់ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមនុស្សមានទំនាក់ទំនងជា មួយមិត្តភក្តិ មិត្តរួមការងារ ឬមនុស្សថ្មីៗបាន យ៉ាងឆាប់រហ័ស និងជួយអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព ជំនាញទំនាក់ទំនងអនឡាញ ដូចជា ការ បង្ហាញគំនិត ការស្តាប់ និងការបញ្ចេញមតិ ធ្វើយតបប្រកបដោយសុជីវធម៌។ យុវជន អាចបង្ហាញនូវសមត្ថភាពដឹកនាំតាមរយៈ ការចែករំលែកគំនិតល្អៗ ឬការបង្កើតសហគមន៍អនឡាញ ដែលជាវិធីសាស្ត្រដើម្បីបណ្តុះជំនាញក្នុងការគ្រប់គ្រងគ្រុម ធ្វើការជា អ្នកណែនាំ ឬបង្កើននូវឥទ្ធិពលលើអ្នកដទៃ ក៏ដូចជាមធ្យោបាយបណ្តុះភាពទំនួលខុសត្រូវ និងការច្នៃប្រឌិតក្នុងការដឹកនាំគម្រោង ឬសកម្មភាពនានាក្នុងសង្គម។

. ជាវិធីសាស្ត្រអប់រំថ្មី៖

ក្នុងបណ្តាញសង្គមជារឿយៗយើង តែងតែសង្កេតឃើញមានការផលិតមាតិការី ដេអូ ឬអត្ថបទអប់រំខ្លីៗ ដែលអាចចូលរួម

ចំណែកជួយលើកកម្ពស់សីលធម៌ និងគុណ ធម៌សង្គមបានយ៉ាងទូលំទូលាយ។

. លើកកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ៖

មិនថាអាជីវកម្មតូចឬធំនោះទេ គឺគេ អាចប្រើប្រាស់ បណ្តាញសង្គមសម្រាប់ ផ្សព្វផ្សាយនូវរាល់ផលិតផលនិងសេវាកម្ម ដែលជាការផ្តល់ ឱកាសឱ្យអាជីវកម្ម ឬ បុគ្គលអាចភ្ជាប់ទៅកាន់អតិថិជនបានយ៉ាង រហ័សនិងយ៉ាងទូលំទូលាយ ហើយប្រសើរ ជាងមុន ឧទាហរណ៍ ដូចជា ហ្វេសប៊ុក (Facebook) ស័ក្តិសមសម្រាប់អាជីវកម្មគ្រប់ ប្រភេទ ដើម្បីបង្ហាញពីផលិតផល ដោយ អាចធ្វើជាវីដេអូផ្សាយផ្ទាល់ (Live) និងបង្ហាញ ពាណិជ្ជកម្មតាមរយៈ Group ជាដើម។

២. ផ្នែកអវិជ្ជមាននៃបណ្តាញសង្គម

ទោះបីជាបណ្តាញសង្គមមាន អត្ថប្រយោជន៍ច្រើនយ៉ាងក្តី ក៏បណ្តាញសង្គម អាចមានឥទ្ធិពលជាអវិជ្ជមានលើយុវជនផង ដែរដូចជា៖

. ប៉ះពាល់ដល់សុខភាពផ្លូវចិត្ត៖

ការតាមដាន ឬពឹងផ្អែកពេកលើប ណ្តាញសង្គម ធ្វើឱ្យខាតពេលវេលា មាន

ភាពរំខានក្នុងការគេង និងរំខានការសិក្សា ធ្វើឱ្យលទ្ធផលនៃការសិក្សាមិនបានប្រសើរ និងពេលខ្លះមានអារម្មណ៍តានតឹង បាត់បង់ ចំណង់អាហារ បាត់បង់ការទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ ជាមួយគ្រួសារ ក៏ដូចជាមួយសង្គម។ ម្យ៉ាង វិញទៀត ពេលខ្លះបណ្តាញសង្គមធ្វើឱ្យ យើងមានការប្រៀបធៀបខ្លួនឯងជាមួយអ្នក ដទៃដែលគេបានបង្ហាញពីភាពជោគជ័យ ឬ ពីភាពមានបានដែលអ្នកខ្លះចេះតែសម្តែង ឱ្យឃើញល្អ ឱ្យឃើញឡូយឆាយ ដែលអាច បណ្តាលឱ្យមានអារម្មណ៍ថាតម្លៃខ្លួនទាប ឬ អស់ទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង និងជួនកាលឈាន ទៅរកការគិតខ្លួនសម្លាប់ខ្លួនក៏មាន។

. បាត់បង់ពេលវេលានិងផលិតភាព៖

មនុស្សជាច្រើនចំណាយពេលរាប់ ម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃទៅលើបណ្តាញសង្គម ដោយគ្មានគោលបំណងច្បាស់លាស់ ដែល បណ្តាលឱ្យការសិក្សាឬការងារត្រូវខកខាន ឬមានភាពរអាក់រអួល។ ប្រសិនបើយើងមិន គ្រប់គ្រងការប្រើប្រាស់វាឱ្យបានល្អសមរម្យ ទេនោះ វាអាចជាការចំណាយពេលវេលា ដោយឥតប្រយោជន៍ និងជាការរំខានដល់ ផលិតភាពការងាររបស់យើង។

. ទទួលបានព័ត៌មានមិនពិត និងការ ផ្សព្វផ្សាយមតិយោបល់មិនត្រឹមត្រូវ៖

មានការចែករំលែកព័ត៌មានមិន ត្រឹមត្រូវ ឬព័ត៌មានក្លែងក្លាយ ដែលអាចបង្ក ការយល់ច្រឡំក្នុងសង្គម។ ការរីករាលដាល ព័ត៌មានមិនពិត ធ្វើឱ្យមានការយល់ច្រឡំ លែងមានទំនុកចិត្តលើព័ត៌មាន (ព័ត៌មាន ពិតលែងជឿ ព័ត៌មានមិនពិតក៏ជឿ) និងបង្ក ឱ្យមានចលាចលក្នុងសង្គម និងមានឥរិយា បថមិនសមរម្យ។

. រំលោភឯកជនភាព និងការរំលោភ បំពានតាមអ៊ីនធឺណិត៖

នៅក្នុងការប្រើប្រាស់បណ្តាញសង្គម ដោយខ្លះនូវការពិចារណា ព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួន របស់យើងអាចប្រឈមនឹងហានិភ័យ ឬក៏ ត្រូវបានគេលួចប្រើប្រាស់ដោយគ្មានការ អនុញ្ញាត ដូចជាការលួចទិន្នន័យតាមរយៈ សកម្មភាព និងការទំនាក់ទំនង (ការបង្ហាញ ពីទីលំនៅ, លេខទូរស័ព្ទ, ឯកសារផ្ទាល់ខ្លួន ឬរូបភាពទំនាក់ទំនងក្រុមគ្រួសារ) ដែលអាច ឈានទៅដល់ការបោកប្រាស់តាមអនឡាញ និងធ្វើឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ខ្លះមានអារម្មណ៍ថា ខ្លួនដូចជាត្រូវបានបំពានឬប៉ះពាល់ ជា

ពិសេសការចុចលើតំណភ្ជាប់ផ្សេងៗដែល
យើងមិនបានដឹងប្រភពច្បាស់និងគួរឱ្យ
សង្ស័យ ដែលអាចនាំឱ្យគេបញ្ចូលមេរោគ ឬ
លួចទិន្នន័យផ្ទាល់ខ្លួនរបស់យើង។

. ការពង្រីកអំពើអសីលធម៌៖

អំពើអសីលធម៌មានដូចជា ការបង្ហោះ
រូបភាព ឬ វីដេអូមិនសមរម្យ ការបង្ហោះ
ពាក្យប្រមាថ ឬការទម្លាក់តម្លៃអ្នកដទៃនិង
សង្គមជាតិ និងបង្កការរអាក់រអួលក្នុងទំនាក់
ទំនងពិត ដែលមនុស្សខ្លះចូលចិត្តស្ថិតនៅ
លើអ៊ីនធឺណិតជាងជួបមុខគ្នាដែលអាច
បណ្តាលឱ្យបាត់បង់នូវជំនឿ និងអារម្មណ៍
ស្ម័គ្រចិត្តក្នុងជីវិតពិត។

**. ផលប៉ះពាល់នៃការទទួលបានប្រយោជន៍
បរទេស៖**

បណ្តាញសង្គមជាបណ្តាញមួយ
ដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ ដ្បិតជា
បណ្តាញមួយដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយ
ប្រទេសជាច្រើននៅលើសាកលលោក ដែល
អាចធ្វើឱ្យយុវជនខ្មែរមួយចំនួនឆាប់ទទួល
យកដោយខ្វះការពិចារណា ឆាប់ចម្លងតាម
វប្បធម៌បរទេសមិនសមនឹងសង្គមខ្មែរ ដែល
ធ្វើឱ្យមានការប៉ះពាល់ដល់ប្រពៃណីទំនៀម

ទម្លាប់ខ្មែរ ដូចជា វប្បធម៌ “freedom” ដែល
លើសកម្រិត បញ្ហាសីលធម៌ និងអាកប្ប
កិរិយាមិនសមរម្យ ការចែករំលែកមាតិកា
មិនសមរម្យ ឬនិន្នាការសម្លៀកបំពាក់បែប
ល្បីល្បាញដែលប៉ះពាល់ដល់សង្គម និង
ងាយបាត់បង់នូវអត្តសញ្ញាណវប្បធម៌ជាតិ។

៣. ដំណោះស្រាយ និងអនុសាសន៍

ដើម្បីរក្សាបាននូវសីលធម៌ ប្រពៃណី
ទំនៀមទម្លាប់ល្អនៃយុវជនខ្មែរក្នុងបច្ចុប្បន្ន
ភាពនៃយុគបណ្តាញសង្គម យើងត្រូវ៖

. បង្កើនការអប់រំសីលធម៌ និងការ
ស្វែងយល់ពីតម្លៃនៃវប្បធម៌ខ្លួនជាខ្មែរ
ពេលគឺបង្រៀនបន្ថែមអំពីប្រកបដោយ
សីលធម៌តាមសាលារៀន ក៏ដូចជាគ្រួសារ
និងសង្គម ដោយផ្អែកលើសីលធម៌ សុជីវធម៌
គុណធម៌នៃបុរាណខ្មែរ (ការគោរពឪពុក
ម្តាយ គ្រូបង្រៀន មនុស្សចាស់ជរា ការអត់
ធុត់ សុភាពរាបសារ និងការស្រឡាញ់ជាតិ)
ជាពិសេសប្រើប្រព័ន្ធបណ្តាញសង្គមដើម្បី
ចែករំលែកខ្លឹមសារអប់រំសីលធម៌។ ក្រៅពី
នោះ សហគមន៍ និងអាជ្ញាធរ ក៏គួរជួយជំរុញ
ការផ្សព្វផ្សាយអំពីសីលធម៌ និងការគោរព
ច្បាប់ទម្លាប់ផងដែរ ដ្បិតថាការរក្សាសីលធម៌

ល្អក្នុងយុគបណ្តាញសង្គម គឺចាប់ផ្តើមពីការ អប់រំគ្រួសារ ការបង្ហាត់ខ្លួនឯង និងការប្រើ ប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាដោយមានការយល់ដឹង និងទំនួលខុសត្រូវ។

. បង្រៀនយុវជនឱ្យប្រើបណ្តាញ សង្គមដោយឆ្លាតវៃ គឺទាំងឪពុកម្តាយ និង ទាំងគ្រូបង្រៀន ត្រូវចេះជួយណែនាំដល់ កូនៗ និងសិស្ស-និស្សិត ជាពិសេសយុវជន អំពីការប្រើប្រាស់បណ្តាញសង្គមឱ្យបាន ត្រឹមត្រូវ និងប្រកបដោយទំនួលខុសត្រូវ ដោយរៀនកំណត់ពេលវេលាក្នុងការប្រើប្រាស់ អ៊ីនធឺណិត ដើម្បីជៀសវាងការជក់ចិត្តរហូត ដល់ញៀនបណ្តាញសង្គម។

. គិតជាមុនសិនមុននឹងចែករំលែក ឬ សរសេរអ្វីៗនៅលើអ៊ីនធឺណិត ដោយឈរ លើគោលការណ៍គោរពនិងផ្តល់តម្លៃចំពោះ អ្នកដទៃ មិនប្រើពាក្យអសុរស ពាក្យបន្ទោស ពាក្យបណ្តោយ បន្ទុះបង្ហាប់ ឬបង្ហោះអ្វីដែល ប៉ះពាល់អ្នកដទៃ) និងត្រូវចេះប្រើប្រាស់ បណ្តាញសង្គមយ៉ាងមានគំនិត និងគោរព លើគោលនៃសីលធម៌ខ្មែរ មានន័យថាត្រូវ មានវិន័យក្នុងការជ្រើសរើសព័ត៌មានឱ្យបាន ត្រឹមត្រូវមុននឹងធ្វើការចែករំលែកដោយត្រូវ

ចេះសួរខ្លួនឯងជាមុន ហើយឈរលើគោល ការណ៍ពិចារណា ថាតើគួរចែករំលែកឬមិន គួរចែករំលែក?

. រៀនកំណត់អត្តសញ្ញាណឌីជីថល (Digital Identity) ឱ្យមានសុវត្ថិភាព និងមាន តម្លាភាពល្អ។

. មានការចូលរួមពីគ្រួសារ សាលា រៀន និងសង្គម គឺគ្រួសារគួរជាគំរូល្អដល់កូន ធ្វើឱ្យកូនយល់ពីតម្លៃសីលធម៌ សាលារៀន និងសង្គម គួរបង្កើនកម្មវិធីអប់រំសីលធម៌។

. ចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសង្គម ដែល យុវជនគួរចូលរួមស្ម័គ្រចិត្តឧបត្ថម្ភសង្គម ឬ អភិវឌ្ឍសហគមន៍ ដើម្បីបណ្តុះគុណធម៌នៃ ការសហការ និងចិត្តមេត្តា។

. បង្កើនការយល់ដឹងអំពីវប្បធម៌ជាតិ យល់ដឹងពីប្រវត្តិសាស្ត្រ និងវប្បធម៌ខ្មែរ ដើម្បីបង្កើនមោទនភាពជាតិ និងការគោរព ខ្លួនឯង ក៏ដូចជាអ្នកដទៃ។

. សាលារៀននិងស្ថាប័នអប់រំ គួរ បញ្ចូលមេរៀនអំពីការប្រើបណ្តាញសង្គម ដោយសុវត្ថិភាព និងសីលធម៌ ដោយពន្យល់ ណែនាំអំពីផលប៉ះពាល់នៃការប្រើប្រាស់

បណ្តាញសង្គមដូចជា ការប្រើប្រាស់នូវ
បណ្តាញសង្គមមិនត្រឹមត្រូវអាចប៉ះពាល់
ដល់ឯកជនភាពរបស់បុគ្គល ឬបណ្តាលឱ្យ
មានការយល់ច្រឡំ។

. រដ្ឋាភិបាលនិងស្ថាប័នសារព័ត៌មាន
គួរបង្កើនបន្ថែមនូវការផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីអប់រំ
តាមប្រព័ន្ធអនឡាញ និងច្បាប់ទាក់ទងនឹង
ការប្រើប្រាស់បណ្តាញសង្គម។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ជារួមបណ្តាញសង្គម គឺជាឧបករណ៍
សម័យថ្មីដែលមានអត្ថប្រយោជន៍យ៉ាង
ច្រើនក្នុងការជួយអភិវឌ្ឍន៍សង្គម ប្រសិនបើ
យុវជនចេះប្រើវាប្រកបដោយគុណតម្លៃ និង
មានសីលធម៌ ពោលគឺការចេះទាញយក
សារប្រយោជន៍ពីបណ្តាញសង្គម។ វាមិន
ត្រឹមតែជាវិធីសាស្ត្រប្រាស្រ័យទាក់ទងនោះ
ទេ ប៉ុន្តែជាវេទិកាដ៏មានអំណាចសម្រាប់ការ
ផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន ការអប់រំ ការអភិវឌ្ឍនូវ
សេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងវប្បធម៌នៃសង្គមផងដែរ
ហើយក៏ជាការលើកទឹកចិត្តសហគមន៍ និង
ស្មារតីសាធារណៈ ដែលបណ្តាញសង្គម
អាចជួយដល់ការរួមចំណែកសង្គម ដូចជា
ការធ្វើសប្បុរសធម៌ ការចេះជួយគ្នា ការផ្តល់

ព័ត៌មានដល់គ្នា ឬការពង្រឹងសិទ្ធិមនុស្ស និង
ជាពិសេសការចេះច្នៃប្រឌិត និងចេះបង្កើត
អត្តសញ្ញាណឌីជីថល ដែលជាគន្លងមួយ
ជួយឱ្យយុវជនអាចបង្ហាញពីសមត្ថភាព និង
គំនិតថ្មីៗ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើយុវជនប្រើប្រាស់
បណ្តាញសង្គមដោយខ្វះការពិចារណា និង
គ្មានការយកចិត្តទុកដាក់ទេនោះ វានឹងអាច
នាំឱ្យមានផលប៉ះពាល់ទាំងសីលធម៌ និង
វប្បធម៌ខ្មែរ នឹងរងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរ
ចំពោះខ្លួនឯង គ្រួសារ សហគមន៍ និងសង្គម
ជាតិផងដែរ។ ទោះជាយ៉ាងណាការប្រើ
ប្រាស់បណ្តាញសង្គមឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព វា
ចាំបាច់ត្រូវការនូវសមធម៌ និងការយកចិត្ត
ទុកដាក់ខ្ពស់ ដើម្បីជៀសវាងបញ្ហាដូចជា
ព័ត៌មានមិនត្រឹមត្រូវ ឬការប៉ះពាល់ផ្លូវចិត្ត
ប៉ះពាល់ដល់ការអភិវឌ្ឍសង្គមជាតិផងដែរ។

ដូច្នេះយុវជនគ្រប់រូបគួរប្រើបណ្តាញ
សង្គមយ៉ាងណាប្រកបដោយការទទួលខុស
ត្រូវ និងរក្សាបានភាពល្អនៃសង្គមខ្មែរ។
យុវជនគួរចេះពិនិត្យប្រភពព័ត៌មានជាមុន
មុនផ្សព្វផ្សាយ កុំចែករំលែកព័ត៌មានដែល
មិនពិតជាក់ស្តែង ឬមិនមានការបញ្ជាក់អំពី
ប្រភពច្បាស់លាស់។ យុវជនគួរជួយរារាំង
ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានក្លែងក្លាយ ដែលអាច

បង្កភាពច្របូកច្របល់ក្នុងសង្គម។ យុវជនគួរ
ចងចាំថា ការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមកបង្កើន
គុណធម៌ និងភាពរួមគ្នាក្នុងសង្គមជាតិ។ យុវជន
គួរចេះការពារភាពឯកជនភាពរបស់ខ្លួនឯង
និងអ្នកដទៃកុំបង្ហាញព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនច្រើន
ពេក (ដូចជា លេខទូរស័ព្ទ អាសយដ្ឋាន ឬ
ព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ) ជាដើម និងមិនគួរ
ផ្សព្វផ្សាយរូបភាព ឬវីដេអូដែលប៉ះពាល់
ដល់ឯកជនភាពឬអារម្មណ៍របស់អ្នកដទៃ។
យុវជនគួរចេះជ្រើសរើសមាតិកាដែលមាន
អត្ថន័យ វប្បធម៌ និងអប់រំ ដែលអាចបង្ហាញ
ខ្លួនជាគំរូល្អក្នុងការចែករំលែក ជាពិសេស
ជំរុញការរៀនសូត្រ ការអភិវឌ្ឍខ្លួនឯង និង
ការរួបរួមក្នុងសង្គម ដោយចេះជួយគាំទ្រ
ចំពោះសង្គម ឬសកម្មភាពជាវិជ្ជមានជាតិ
ជាពិសេសនាពេលមានសត្រូវឈ្លានពាន
យុវជនគួរប្រើបណ្តាញសង្គមប្រកបដោយ
គុណតម្លៃ ក្នុងស្មារតីរួមគ្នាជាមួយក្នុង
ការការពារបូរណភាពជាតិរបស់ខ្លួន។

ម្យ៉ាងវិញទៀត យុវជនមិនគួរប្រើ
បណ្តាញសង្គមដើម្បីបង្កជម្លោះ ឬធ្វើជា
ល្បែងនយោបាយបំផ្លិចបំផ្លាញជាតិ ពោល
គឺមិនចូលរួមក្នុងសកម្មភាពខុសច្បាប់ ក៏ដូច
ជាការបង្កើនមាតិកាដែលអាចបង្កការបែក

បាក់ ឬធ្វើឱ្យសង្គមកើតការឈ្លោះប្រកែក ឬ
កើតចលាចល។ យុវជនគួរចងចាំថាប្រសិន
បើយុវជនប្រើប្រាស់បណ្តាញសង្គមដោយ
គោរពតម្លៃខ្លួន តម្លៃអ្នកដទៃ និងតម្លៃវប្ប
ធម៌ខ្មែរ ដោយឈរលើគោលការណ៍ទំនួល
ខុសត្រូវខ្ពស់ អាចធ្វើឱ្យបណ្តាញសង្គមក្លាយ
ជាវេទិកាវិជ្ជមាន ក្នុងការបង្កើនចំណេះដឹង
រក្សាបាននូវស្ថេរភាពជាតិ និងចូលរួមចំណែក
ក្នុងអភិវឌ្ឍសង្គមជាតិឱ្យបានកាន់តែប្រសើរ
ឱ្យកាន់ល្អ រស់ក្នុងភាពសុខដុមរមនា សុខ
សន្តិភាព និងនាំសង្គមជាតិឈានទៅរកភាព
រុងរឿង គួរជាទីមោទនៈនៃសង្គមជាតិយើង។

យុវជនប្រើបណ្តាញសង្គមបានល្អជា
ដំហរដ៏រឹងមាំនៃសង្គមជាតិ !